

6D010200 – «Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін жазылған Кожамкулова Назгуль Сейфуллинкызының «Болашақ бастауышсынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастыру» тақырыбындағы диссертациялық жұмысина ғылыми көзесшінің

ПІКІРІ

1. Зерттеу тақырыбының өзектілігі

Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасының (ҚР Үкіметінің 2019 жылғы 27 желтоқсандағы №988 қаулысы) негізгі міндеттерінің бірі – «...Білім алушының интеллектуалдық, рухани-адамгершілік және физикалық дамуын қамтамасыз ету» деп көрсетіледі. Осыған сәйкес, ЖОО-дағы білім беру тұжырымдамаларында студенттердің интеллектуалдық әлеуетін қалыптастыру білім берудегі бірінші басымдық ретінде айқындалады, ал бұл ретте ақпаратты технологиялық білімді, кәсіптік, рухани-мәдени, қоғамдық-саяси салаларда өзін-өзі жетілдіруге қабілетті, біліктілігі жоғары маманды даярлау – бұл тіршілік етудің негізі болады.

Казіргі күні білім беру тұжырымдамасының бағыты – жобалық материалдарын менгерген, жасанды интеллектімен жұмыс жасайтын тұлғаны қалыптастыру.

Сәйкесінше, Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңында: «Білім беру жүйесінің басты міндеті – ұлттық және жалпыазаматтық құндылықтар, ғылым мен практика жетістіктері негізінде жеке адамды қалыптастыруға және кәсіби шындауға бағытталған білім алу үшін қажетті жағдайлар, оқытудың жана IT енгізу, білім беруді ақпараттандыру, халықаралық ғаламдық коммуникациялық желілерге шығу» деген міндеттерді шешу қарастырылады да, 1-тарау, 3-бап бойынша: «...әрбір адамның интеллектуалдық дамуы, психикалық-физиологиялық және жеке ерекшеліктері ескеріле отырып, халықтың барлық деңгейдегі білімге қолжетімділігі; 3-тарау, 11-бапта: «...жеке адамның шығармашылық, рухани және күш-куат мүмкіндіктерін дамыту, адамгершілік пен салауатты өмір салтының берік негіздерін қалыптастыру, даралықты дамыту үшін жағдай жасау арқылы ой-өрісін байыту» деп білім беру жүйесін одан әрі дамыту жағдайын қарастырады. Ақыл-ойды дамыту және болашақ мамандарды IT сауаттылығы бойынша тәрбиелеу - қазіргі білім беру жүйесінің өзекті мәселесі. Осы орайда Кожамкулова Назгуль Сейфуллинкызының өзінің зерттеу обьектісін жан-жакты зерттеп, өз ойын түсінікті етіп, болашақ бастауышсынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастыруды нақты сипаттаған, болашақ бастауышсынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың карама-қайшылықтардың болуы, нәтиженің болуы зерттеу мәселесінің өзектілігін

қайшылыктардың болуы, нәтиженің болуы зерттеу мәселесінің өзектілігін айқындайды. Осы айтылғандарға сәйкес ұсынылып отырған диссертациялық зерттеу мәселесі жаңа, көкейкесті.

2. Нәтижелердің дұрыстығы мен негізделу деңгейі.

Ізденуші Назгуль Кожамкулова диссертациялық жұмысты орындау барысында тәмендегідей ғылыми нәтижелерге қол жеткізген:

1.Студенттердің интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың теориялық-әдіснамалық негіздері айқындалған;

2.«Интеллект», «интеллектуалды әлеует», «болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің интеллектуалды әлеуетін қалыптастыру» түсініктеп күрылымдалып, мазмұны нақтылаған;

3.Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың күрылымдық-мазмұндық моделін дайындаған;

4.Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың әдістемелік кешені даярланған, оның тиімділігі тәжірибелік-эксперименттік жұмыстар арқылы тексерілген.

3. Нәтижелердің теориялық және практикалық маңызы

Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың теориялық негіздері анықталып, ұғымдық-категориялық маңызы толықтырылды. «Интеллект», «интеллектуалды әлеует», «болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің интеллектуалды әлеуетін қалыптастыру» ұғымдарының мәні нақтыланды. Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың күрылымдық-мазмұндық моделін дайындалды.

Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың тұжырымдамалық үлгісі ұсынылды. «Бастауыш білім берудегі IT негіздері» атты арнаулы курс бағдарламасы, «Интеллектуалды карта әдісін» құрастыру ережелері; «IT арқылы интеллектуалды әлеуетті қалыптастыру негіздері» атты оку-әдістемелік құрал дайындалып, тәжірибеге ендірілді.

Педагогикалық іс-тәжірибе жүзеге асырылып, оның нәтижелеріне сандық және сапалық талдау жүргізілді. Қол жеткізілген нәтижелердің шынайылығы теориялық негіздердің жүйеленуімен, зерттеу пәнінің күрылымдық, мазмұндық, функционалдық түрғылардан жан-жақты қарастырылуымен, педагогикалық іс-тәжірибеде (үш кезендік) сынақтан өткізуімен және сапалы нәтижелерге қол жеткізуімен анықталды.

Зерттеу нәтижелерін жоғары және орта арнаулы педагогикалық оку орындарында, жалпы орта білім беретін мектептерде, біліктілікті арттыру орталықтарындағы білім беру үдерісінде пайдалануға болады.

4. Диссертацияның мазмұны мен рәсімдеу бойынша кемшіліктер

Диссертациялық мазмұны толық. Зерттеу жұмысы талаптарға сай жазылған. Бұл докторанттың диссертациялық жұмысты жазу барысында аса жауапкершілікпен қарағандығын дәлелдейді.

5. Диссертацияның ғылыми білікті жұмысқа қойылатын талаптарға сәйкестілігі

Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастыру диссертациялық жұмыс зерттеудің ғылыми-педагогикалық негіздерімен, зерттеу пәніне сәйкес қарастырылған педагогикалық технологиялардың сарапанып қолданылуымен, тәжірибелік-эксперимент жұмысының жоспарымен, зерттеу мақсатының міндеттерге сәйкестілігімен алынған бастапқы және соңғы нәтижелердің математикалық-статистикалық әдістерді қолданумен, анықталған мазмұндық фактілер мен оқу-зерттеу және ғылыми-зерттеу іс-әрекеттерін тексерумен арнайы курсты жоғары оқу орнының тәжірибесіне енгізумен қамтамасыз етілген.

Зерттеу жұмысының негізгі тұжырымдары, теориялық және практикалық нәтижелері халықаралық конференцияларда және ғылыми басылымдарда талқыланды. Зерттеу барысында 6 еңбек жарық көрді. Соның ішінде 1-еүі Scopus деректер қорына енетін жарияланымда, 4 мақала КР БЖФМ Білім және ғылым саласында сапаны қамтамасыз ету комитеті ұсынған басылымдарда, 1 мақала КР ұйымдастырылған халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдарында жарық көрген.

6. Диссертацияны қорғауга жіберу (немесе жібермеу) туралы ұсыныс

Кожамкулова Назгуль Сейфулинкызының 6D010200 – «Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынған Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастыру» атты диссертациялық жұмысы дербес орындалған, аяқталған, диссертацияларға қойылатын талаптарға сәйкес жазылған жұмыс деп санаймын. Кожамкулова Назгуль Сейфулинкызының 6D010200 – «Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алуға лайық деп есептеймін.

**Ғылыми кеңесші,
педагогика ғылымдарының докторы**

профессор

«Өрлеу»

филиалы

ОТДЕЛ КАДРОВ

ҚАДР БӨЛІМІ

Алматы облысы



С.М.Кенесбаев